

Dosarul nr. 1ra-2220/21
1-19198709-01-1ra-13122021

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

24 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Toma Nadejda,
Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând recursul ordinar în lipsa părților declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Țurcanu Svetlana*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Shamiyev Amin xxxxx, născut la xxxxx,

în comiterea infracțiunilor prevăzute art. art. 151 alin. (1), 287 alin. (3) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 13.12.2019 – 22.07.2020;
instanța de apel: 03.10.2020 – 14.05.2021;
instanța de recurs: 13.12.2021 – 24.05.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 22 iulie 2020, *Shamiyev Amin* a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3), 151 alin. (1) Cod penal, și în baza acestor Legi, a fost condamnat:

- în baza art. 151 alin. (1) Cod penal - la **5** (cinci) ani închisoare;
- în baza art. 287 alin. (3) Cod penal - la **3** (trei) ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite s-a aplicat lui *Shamiyev Amin* pedeapsă definitivă cu închisoare pe termen de **6** (șase) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

1.2 Prin aceeași sentință instanța s-a pronunțat și în privința lui *Shamiyev Hafiz xxxxx* și *Shamiyev Shaig xxxxx*, însă în partea acestora hotărârile instanțelor de fond nu sunt contestate cu recurs ordinar.

S-a încasat în mod solidar de la *Shamiyev Amin* și *Shamiyev Shaig* în bugetul de Stat cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale în cuantum de **320** (trei sute două zeci) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

La 02 noiembrie 2019, aproximativ la orele 09.00, aflându-se pe teritoriul ÎM „Piața Centrală”, situat pe strada Mitropolit Varlam, 63 mun. Chișinău, *Shamiyev Amin* și *Shamiyev Shaig*, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, au iscat o altercație cu cet.

Ahmadov Sarvan xxxxx născut la xxxxx, ulterior l-au agresat, aplicându-i mai multe lovituri în regiunea corpului, iar Shamiyev Amin a aplicat o lovitură cu un cuțit în regiunea piciorului drept, cauzându-i lui Ahmadov Sarvan, conform raportului de expertiză judiciară numărul 201902D2519 plagă înțepată - tăiată a coapsei drepte cu lezarea arterei femurale și hematom subcutan tensionat în volum de cca. 30 ml., care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect înțepător - tăietor, posibil în timpul și circumstanțele cauzate, a prezentat pericol pentru viață, și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă. Posibilitatea cauzării acestei leziuni în rezultatul căderii corpului din poziție ortostatică se exclude; plagă contuză în regiunea occipitală și excoriații în regiunea frontală, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contodent dur, precum și la lovirea de asemenea obiecte, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată, și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară.

La fel prima instanță a constatat că, prin rechizitoriu inculpatul Shamiyev Hafiz este învinuit de faptul, că la 02 noiembrie 2019, aproximativ la orele 0900, împreună cu inculpații Șamiyev Amin și Shamiyev Shaig, aflându-se pe teritoriul ÎM „Piața Centrală”, situat pe strada Mitropolit Varlaam, 63 municipiul Chișinău, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, au iscat o altercație cu cet. Ahmadov Sarvan xxxxx născut la xxxxx, ulterior l-au agresat, aplicându-i mai multe lovituri în regiunea corpului, iar Shamiyev Amin a aplicat o lovitură cu un cuțit în regiunea piciorului drept, cauzându-i lui Ahmadov Sarvan, conform raportului de expertiză judiciară numărul 201902D2519 plagă înțepată - tăiată a coapsei drepte cu lezarea arterei femurale și hematom subcutan tensionat în volum de cca. 30 ml. care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect înțepător - tăietor, posibil în timpul și circumstanțele cauzate, a prezentat pericol pentru viață, și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă. Posibilitatea cauzării acestei leziuni în rezultatul căderii corpului din poziție ortostatică se exclude; plagă contuză în regiunea occipitală și excoriații în regiunea frontală, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contodent dur, precum și la lovirea de asemenea obiecte, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată, și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată, apeluri au declarat procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, *Tocan Roman*, inculpatul *Shamiyev Amin* și avocatul acestuia *Vitalie Pîslaru*.

3.1 Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul centru, *Tocan Roman* a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie declarat culpabil Shamiyev Hafiz de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub forma de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, procurorul a indicat, că analizând declarațiile martorilor în cauză în coroborare cu declarațiile date de către partea vătămată se stabilesc circumstanțe comune în care se indică asupra locului, modului și timpului săvârșirii infracțiunii precum și detaliile de rigoare. Astfel, se confirmă cele invocate de către partea vătămată, Ahmadov Sarvan asupra violenței fizice aplicate (confirmată atât prin declarațiile martorilor, cât și prin raportul de expertiză medico-legală).

A susținut că, analizând cumulativ toate circumstanțele accentuate, concludă că, existența „in prima facie” a probelor directe, cum ar fi rezultatele raportului de expertiză medico-legală, suportul martorilor în confirmarea cauzării vătămarilor

părții vătămate, precum și participarea inculpaților la altercație, indubitabil vorbesc despre elementele componenței de infracțiune prevăzută de textul articolului 287 alin. (2), lit. b) Cod penal și în acțiunile inculpatului Shamiyev Hafiz.

Astfel, reieșind din cele expuse supra, acuzarea consideră că în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine existența faptului și semnelor obligatorii ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, încriminată lui Shamiyev Hafiz, iar concluzia instanței „de a emite o sentință de achitare” în privința ultimului, care a fost expusă în partea descriptivă a sentinței, cu toate că soluția în speță urma să fie condamnarea acestuia, este ilegală în opinia apelantului, deoarece la adoptarea sentinței instanța de fond a apreciat în mod eronat și absolut arbitrar probele prezentate de către partea acuzării.

A indicat că, în argumentarea poziției sale, instanța și-a bazat constatările pe probele verbale și în scris prezentate, în analiza faptului dacă acușările sunt bine justificate standardul de dovadă este acel al „în afara dubiilor rezonabile”.

Analizând cumulul de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpaților, părții vătămate, martorilor, raportului de expertiză judiciară, proceselor-verbale de care și examinarea a obiectului, proceselor verbale de recunoaștere a persoanei, care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) CPP al RM, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, procurorul a menționat că fapta pentru care inculpații Shamiyev Amin și Shamiyev Shaig au fost trimiși în judecată, există și a fost săvârșită de aceștia, însă instanța de judecată, în opinia apelantului, neîntemeiat nu a ajuns la aceeași concluzie și în privința inculpatului Shamiyev Hafiz, care nejustificat a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Cu referire la învinuirea inculpatului Shamiyev Hafiz în comiterea infracțiunii văzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, instanța de judecată a menționat, că acesta urmează a fi achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Urmare a faptului că nu a fost dovedită vinovăția inculpatului Shamiyev Hafiz în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, constatând că nici partea vătămată și nici un martor nu a indicat că Shamiyev Hafiz ar fi participat la altercația apărută după discuții și că iar fi aplicat lovituri părții vătămate Ahmadov Sarvan, din care motiv acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal.

Instanța de judecată a reținut, că versiunea inculpaților contravine cu declarațiile părții vătămate și a martorilor, că în cadrul examinării cauzei nu au fost circumstanțe ce ar indica la falsitatea declarațiilor părții vătămate. Inculpații, partea vătămată nu erau în relații ostile, ba mai mult erau chiar vecini. În cazul existenței unor asemenea circumstanțe, inculpații, în mod neapărat, le comunicau instanței de judecată. Asemenea circumstanțe nu au fost comunicate și, respectiv, nu există bănuială că partea vătămată ar depune declarații false.

În atare circumstanțe, consideră că în acțiunile făptuitorilor se regăsesc în totalitate toate conceptele indicate supra, întrucât, aceștia au fost inițiatori ai conflictului, au participat la altercație, au aplicat violență, au cauzat leziuni corporale părții vătămate.

Conflictul inițiat din motivul concurenței în activitatea de antreprenariat desfășurată de inculpați și partea vătămată pe în cadrul IM „Piața Centrală”, care a generat în bătaie între inculpații Shamiyev Amin, Shamiyev Shaig, Shamiyev Hafiz și partea vătămată Ahmadov Sarvan, care au avut încălcarea îndelungată și

insistentă a ordinii publice, suspendarea temporară a activității normale a altor comercianți din nemijlocită apropiere de locul conflictului, ignorând demonstrativ normele morale general acceptate, înjosirea onoarei și demnității părții vătămate în fața persoanelor spectatori ai conflictului, în consecință cauzând vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății părții vătămate Ahmadov Sarvan.

Consideră procurorul în apelul înaintat că, fapta comisă de către cet. Shamiyev Hafiz conține semnamentele componenței de infracțiune prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, iar instanța adoptând sentința de achitare în privința ultimului, a neglijat prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, norma care stabilește că, ”*sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată*”, precum și circumstanțele nominalizate în art. 385 Cod de procedură penală.

Invocă, că instanța prin adoptarea sentințe a încălcat grav drepturile părții vătămate, întrucât făptuitorul pentru cele comise nu a fost supus unei pedepse proporționale, fapt care constituie o nesatisfacere echitabilă garantată prin lege.

3.2 Inculpatul *Shamiyev Amin* și avocatul acestuia *Vitalie Pîslaru*, au solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În motivarea apelurilor au indicat, că instanța de fond a dat o apreciere eronată probelor prezentate de către procuror contrar prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, prezumția nevinovăției, care prevede că concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Nici un alt martor al acuzării nu a declarat că a văzut cine a lovit cu cuțitul în afară de martorul Captalan Oxana. Consideră că este evident din declarațiile acestui martor că nu este sigură de ceea ce a văzut.

A invocat că instanța de judecată a ignorat prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, deoarece nu a verificat sub toate aspectele și respectiv prevederile art. 101 Cod de procedură penală, în privința declarațiilor contradictorii a părții vătămate și a martorilor acuzării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2021 au fost admise apelurile procurorului *Roman Tocan* din Procuratura mun. Chișinău oficiul Centru, inculpatului *Shamiyev Amin* și avocatului *Vitalie Pîslaru* în interesele inculpatului *Shamiyev Amin*, casată total sentința din alte motive, inclusiv din oficiu potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

A fost încetat procesul penal în privința inculpatului *Shamiyev Amin*, pe capătul de învinuire prevăzut de art. 287 alin. (3) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenție.

Shamiyev Amin a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzut de art. 354 Cod contravențional, cu încetarea procesului din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere contravențională.

Shamiyev Amin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, și în baza acestei Legi, a fost condamnat la **5** ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat pedeapsa aplicată pe un termen de probațiune de **5** ani, obligîndu-1 să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent pe toată perioada probațiunii, cu eliberarea acestuia

imediat din arest, dacă nu se deține sub arest în baza altor hotărâri judecătorești sau temeuri legale.

S-a încasat în mod solidar de la *Shamiyev Amin* și *Shamiyev Shaig* în bugetul de *Stat* cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale în cuantum de **320** (trei sute două zeci) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

4.1. În motivarea soluției instanța de apel verificând materialele cauzei a constatat că instanța de fond a ajuns neîntemeiat la concluzia privind calificarea acțiunilor inculpatului *Shamiyev Amin* în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și art. 151 alin. (1) Code penal.

În acest sens, instanța de apel a notat că reieșind din circumstanțele cauzei, acțiunile inculpatului se circumscriu contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, deoarece una dintre modalitățile normative ale faptei prejudiciabile prevăzute la art. 287 Cod penal, o reprezintă acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei.

În acest caz, infracțiunea de huliganism adoptă forma unei infracțiuni complexe - acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică reprezintă acțiunea principală din cadrul acestei infracțiuni complexe, iar aplicarea violenței asupra persoanelor constituie acțiunea adiacentă din cadrul respectivei infracțiuni complexe.

În sensul art. 287 Cod penal, prin violență se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori violența soldată cu leziuni corporale care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă.

Instanța de apel a notat că, în situația în care acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică sunt însoțite de o violență mai gravă, ele nu mai pot reprezenta parte a infracțiunii prevăzute la art. 287 Cod penal.

Aceste acțiuni trebuie percepute distinct, alcătuind fapta prevăzută la art. 354 Cod contravențional, la fel, trebuie percepută distinct violența mai gravă ce însoțește acțiunile prin care se încalcă grosolan ordinea publică.

În speță, fiind aplicate lovituri de inculpatul *Shamiyev Shaig*, iar de către *Shamiyev Amin* o singură lovitură cu cuțitul, astfel violența comisă de ultimul nu poate fi luată în calcul de două ori la calificare - prima dată ca expresie a infracțiunii specificate la art. 151 Cod penal, a doua oară, ca parte a infracțiunii prevăzute la art. 287 Cod penal, or principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă.

Așadar, probele administrate demonstrează că intenția și scopul acțiunilor lui *Shamiyev Amin* privind cauzarea vătămării corporale grave părții vătămate *Ahmadov Sarvan xxxxx*, s-au bazat pe relațiile ostile apărute dintre ei, dar nu în baza acțiunilor huliganice, astfel acțiunile de cauzare a vătămărilor corporale grave părții vătămate nu se cuprind în acțiunile de huliganism agravat, motiv pentru care faptele inculpatului *Shamiyev Amin* corect se încadrează în baza art. 354 Cod contravențional huliganismul nu prea grav, adică *acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice*, și art. 151 alin. (1) Cod penal.

Prin urmare, instanța în baza art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală a încetat procesul penal intentat în privința lui *Shamiyev Amin* în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia constituie o contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional, iar potrivit art. 30 alin. (2) Cod contravențional, s-a constatat că termenul de tragere la răspundere contravențională pentru fapta comisă de către *Shamiyev Amin* la 02.11.2019 și aplicarea sancțiunii

contravenționale în privința acestuia a expirat, fapt pentru care procesul contravențional a fost încetat.

În acest context, s-a atestat că, deși inculpatul Shamiyev Amin în ședința instanței de fond a declarat că nu recunoaște vinovăția în fapta incriminată, în ședința instanței de apel acesta și-a modificat declarațiile și a relatat că în altercația care a apărut cu participarea celorlalți inculpați și a părții vătămate, a participat și el deoarece trecea pe alături și a fost lovit de către cineva din spate, de la care a căzut jos, moment în care în scop de apărare a ridicat un obiect de jos cu care a aplicat lovituri în scop de apărare dar nu știe cui, regretând cele menționate. Totodată, inculpatul Shamiyev a declarat că inițial la etapa de urmărire penală a recunoscut faptul că dânsul i-a aplicat lovitura cu cuțitul părții vătămate, în felul acesta dorind să nu fie pedepsit și arestat tatăl său Shamiyev Hafiz.

Instanța de apel a menționat că vinovăția inculpatului Shamiyev Amin se dovedește prin declarațiile părții vătămate Ahmadov Sarvan, confirmate prin declarațiile martorului Captalan Oxana, martorului Stas Ana, inclusiv ținând cont și de declarațiile martorului Zeynalov Hasrat, se confirmă integral în acțiunile inculpatului Shamiyev Amin a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, or, în cadrul cercetării judecătorești s-a confirmat cu certitudine existența faptei prejudiciabile de cauzare a vătămării grave a integrități corporale sau a sănătății, iar în urma acestei fapte, partea vătămată Ahmadov Sarvan a suportat urmări prejudiciabile grave a integrități corporale sau a sănătății, fapt confirmat prin raportul de expertiză judiciar nr.201902D2519 din 22 noiembrie 2019, potrivit căruia la Ahmadov Sarvan au fost constatate: „plagă înțepată - tăiată a coapsei drepte cu lezarea arterei femurale și hematom subcutan tensionat în volum de cca. 30 ml. Care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect înțepător - tăietor, posibil în timpul și circumstanțele cauzate, a prezentat pericol pentru viață, și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă. Posibilitatea cauzării acestei leziuni în rezultatul căderii corpului din poziție ortostatică se exclude; plagă contuză în regiunea occipitală și excoriații în regiunea frontală, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contodont dur, precum și la lovirea de asemenea obiecte, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată, și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară”.

În situația dată, instanță de apel a reținut existența legăturii de cauzalitate dintre loviturile aplicate și urmările prejudiciabile, în situația în care martorii reținuți au confirmat că anume inculpatul Shamiyev Amin a strâns obiectul care crede că era un cuțit.

Totodată s-a confirmat existența în acțiunile inculpatului Shamiyev Amin și a laturii subiective a infracțiunii analizate, de vreme ce, deși, în cadrul cercetării judecătorești s-a confirmat pe deplin că între inculpat și partea vătămată s-a iscat un conflict, iar în urma acestui conflict a avut loc o bătaie, în care partea vătămată a primit lovitura cu un cuțit în regiunea piciorului drept.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Shamiyev Amin a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunii grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, faptul că inculpatul anterior nu a fost condamnat, faptul lipsei prejudiciului cauzat victimei, care nu a înaintat acțiune civilă, acțiunile provocatoare și ilegale ale victimei în raport cu acțiunile inculpatului, împăcarea victimei cu inculpatul.

Efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și

cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, instanța a considerat că în coraport cu faptele comise, urmările prejudiciabile ale faptelor și personalitatea inculpatului, constată că corijarea și reeducarea inculpaților Shamiyev Amin, este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a conchis că o pedeapsă privativă de libertate aplicată în condițiile art. 90 Cod penal este echitabilă la caz în privința inculpatului, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către acesta, cât și a altor persoane. Iar aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

La caz, instanța de apel a reținut faptul că, inculpatul anterior nu a fost condamnat, a reparat benevol prejudiciul cauzat victimei, care nu a înaintat acțiune civilă, acțiunile provocatoare și ilegale ale victimei în raport cu acțiunile inculpatului, împăcarea victimei cu inculpatului.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar *procurorul* care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea *parțială* a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2021, în privința inculpatului Shamiyev Amin, în partea recalificării faptei de la art. 287 alin. (3) Cod penal la fapta contravențională prevăzută de art. 354 Cod contravențional, cât și în partea pedepselor numite, inclusiv pentru concurs de infracțiuni în această parte cu menținerea sentinței judecătorești Chișinău (sediul Buiucani) din 22 iulie 2020, în rest celelalte dispoziții ale deciziei din 14.05.2021 în privința inculpaților Shamiyev Shaig și Shamiyev Hafiz să fie menținute.

5.1. În motivarea solicitărilor date a invocat următoarele argumente:

- concluziile instanței de apel enunțate în decizia contestată sunt contradictorii și se exclud reciproc;

- instanța de apel, în partea învinuirilor aduse inculpatului Shamiyev Amin, nu a judecat speța în corespundere cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, soluția acesteia fiind adoptată contrar ordinii stabilite prin Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005 nr. 22 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel;

- instanța de apel nu a apreciat probatoriu prezent la materialele cauzei penale și nu a motivat motivele pentru care anumite probe au fost respinse;

- soluția în partea recalificării acțiunilor inculpatului Shamiyev Amin, a fost adoptată cu încălcarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, contrar stării de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești;

- contradictoriu, instanța de apel prin calificarea acțiunilor inculpaților Shamiyev Shaig xxxxx și Shamiyev Hafiz xxxxx în baza art. 287 alin.(2), lit. b) Cod penal și Shamiyev Amin în baza art. 151 al. (1) Cod penal, a considerat ca dovedit faptul agresării lui Ahmadov Sarvan xxxxx de către toți trei inculpați;

- critică motivarea instanței de apel în partea că prin acceptarea variantei de calificare prin concurs ideal în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și art. 151 alin. (1) Cod penal, ar însemna ignorarea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru aceeași faptă, prevăzut la art. 7 alin. (2) Cod penal și art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală, invocând că conform materialelor cauzei penale, infracțiunea de huliganism a fost urmată de infracțiunea de vătămarea intenționată ușoara a integrității corporale ori a sănătății și de aceea calificarea

acțiunilor urmează a fi încadrate în baza concursului real de infracțiuni, iar calificarea urmează a fi efectuată conform art. 287 și art. 151 Cod penal, fapt ce a avut loc conform rechizitoriului și sentinței;

- acțiunile huliganice au fost comise în prezența mai multor martori ce întrunește condiția specificată în art. 131 lit. b) Cod penal, pe teritoriul IM "Piața Centrală", lângă gheretele cu produse, iar la curmarea actelor huliganice s-au implicat mai multe persoane;

- la caz conflictul între părți a existat, inițiatori ai conflictului fără careva motive au fost inculpații Shamiyev Amin și Shamiyev Shaig, iar rezultatul raportului de expertiză medico-legală confirmă aplicarea violenței față de partea vătămată Ahmadov Sarvan, fapte ce au fost confirmate de martorul Zeynalov Hasrat;

- conflictul iscat între inculpații Shamiyev Amin și Shamiyev Shaig și partea vătămată Ahmadov Sarvan s-a produs în loc public, fiind observat și de terțe persoane, iar din declarațiile părții vătămate și martorilor date în ședința de judecată, se atestă cu certitudine, că la fața locului s-au adunat mai multe persoane, inculpații fiind agresivi și vorbind cu cuvinte necenzurate;

- instanța de apel recalificând acțiunile inculpatului Shamiyev Amin de la art. 287 alin. (3) Cod penal la art. 354 Cod contravențional, nu a dat apreciere faptului că de către Shamiyev Amin împreună cu ceilalți inculpați a fost aplicată violența fizică, în rezultatul căreia Ahmadov Sarvan, a suferit leziuni calificate ca vătămare corporală ușoară, iar vătămarile corporale în cauză nu sunt absorbite de art. 354 Cod Contravențional;

- instanța de apel nu a ținut cont că conform raportului de expertiză nr. 201902D2519 din 22 noiembrie 2019, s-a stabilit la partea vătămată Ahmadov Sarvan, plagă înțepată - tăiată a coapsei drepte cu lezarea arterei femurale și hematom subcutan tensionat în volum de cea. 30 ml., care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect înțepător - tăietor, iar martorul Captalan Oxana atât la faza de urmărire penală (procesul-verbal de confruntare dintre inculpatul Shamiyev Amin și martorul Captalan Oxana din 07 noiembrie 2019 - Volumul I, f.d.38-39), cât și în cadrul cercetării judecătorești a indicat direct la inculpatul Shamiyev Amin ca fiind persoana care a ascuns în buzunar un obiect asemănător unui cuțit, uitând-se direct la ea în ochi, după care a fugit de la locul unde s-a produs conflictul;

- a fost dovedit cu certitudine că inculpatul Shamiyev Amin aflându-se în loc public, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, a iscat o altercație cu cet. Ahmadov Sarvan Pașa, ulterior împreună cu ceilalți inculpați l-au agresat, aplicându-i mai multe lovituri în regiunea corpului, iar Shamiyev Amin a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea piciorului drept, cauzându-i lui Ahmadov Sarvan vătămare corporală gravă a integrității corporale sau a sănătății, astfel că intenția inculpatului a fost una directă, ei conștientizând faptul că încalcă ordinea publică, ceea ce incontestabil s-a dovedit prin probele cauzei;

- consideră dovedit faptul că inculpatul prin acțiunile sale a încălcat grosolan ordinea publică și a exprimat o deosebită obrăznicie, fapte care au fost săvârșite în loc public, acțiunile dânsului fiind însoțite de aplicarea violenței, deci se constată că acțiunile inculpatului Shamiyev Amin întrunesc în deplină măsură indicii infracțiunii prevăzuți de art. 287 alin. (3) Cod penal, iar în astfel de circumstanțe, fapta comisă depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni;

- acuzarea atestă pe caz și prezența unei pluralități de infracțiuni prin concurs ideal, conform art. 32 și art. 33 Cod penal;

- instanța de apel încadrând acțiunile inculpatului Shamiyev Amin în temeiul art. 354 Cod contravențional nu constată fapta în temeiul articolului dat;

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Așadar, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, ce au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, în același timp, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din dispozițiile art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1), pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit menționează că declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită or nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Potrivit recursului ordinar declarat de procuror, Colegiul penal lărgit constată că ultimul contestă decizia instanței de apel în partea recalificării faptei imputate de inculpatului Shamiyev Amin de la art. 287 alin. (3) Cod penal la fapta contravențională prevăzută de art. 354 Cod contravențional, cât și în partea pedepselor numite, inclusiv pentru concurs de infracțiunii, astfel în corespundere cu art.424 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul examinează cauza numai în limitele temeiurilor indicate de recurent.

Din sumarul cererii de recurs declarate de procuror, aceasta se întemeiază pe

prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6) și 12), Cod de procedură penală, potrivit căroră, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

În sensul celor invocate în recursul procurorului, lecturând textul deciziei, în contextul argumentelor menționate în partea descriptivă a acesteia, Colegiul penal notează contradictorialitatea criticilor în temeiul căroră instanța de apel și-a motivat soluția adoptată, astfel pe de o parte constată că *"acțiunile inculpaților nu prezintă gradul prejudiciabil al infracțiunii"*, ca pe de altă parte să constate că fapta a avut loc *"în prezența mai multor persoane"*, că inculpatul *"intenționat i-a aplicat lovituri părții vătămate"*, reținând totodată existența *"legăturii de cauzalitate dintre loviturile aplicate și urmările prejudiciabile"*, subliniind că *"în urma unui conflict a avut loc o bătaie în care partea vătămată a primit o lovitură cu un cuțit în regiunea piciorului drept"*.

Colegiul penal lărgit, cu referire la argumentul recurentului cu privire la aprecierea selectivă a probelor, constată temeinicia acestuia întrucât la pct. 12 din decizia instanței de apel, ultima a redat conținutul probelor la care a făcut referire partea acuzării, însă deși a făcut referire la prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia: fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, *nu a efectuat aprecierea acestora și la motivarea hotărârii nu s-a expus asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, obligație instituită la alin. (4) a art. 101 Cod de procedură penală.*

Astfel, recalificând acțiunile imputate inculpatului Shamiyev Amin, de la art. 287 alin. (3) Cod penal la fapta contravențională prevăzută de art. 354 Cod contravențional, instanța nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele administrate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în coroborare cu normele de procedură penală care vizează natura juridică a acestor probe, cât și în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele acuzării.

Instanța de apel a omis cu desăvârșire să aprecieze separat și în coroborare cu celelalte probe Raportul de expertiză judiciar nr.201902D2519 din 22 noiembrie 2019, potrivit căruia la Ahmadov Sarvan au fost constatate: *"plagă înțepată - tăiată a coapsei drepte cu lezarea arterei femurale și hematom subcutan tensionat în volum de cca. 30 ml. Care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect înțepător - tăietor, posibil în timpul și circumstanțele cauzate, a prezentat pericol pentru viață, și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă. Posibilitatea cauzării acestei leziuni în rezultatul căderii corpului din poziție ortostatică se exclude; plagă contuză în regiunea occipitală și excoriații în regiunea frontală, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contodent dur, precum și la lovirea de asemenea obiecte, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată, și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară"*, și respectiv declarațiile martorului Captalan Oxana date atât la faza de urmărire penală (procesul-verbal de confruntare dintre inculpatul Shamiyev Amin și martorul Captalan Oxana din 07 noiembrie 2019 – vol. I, f.d.38-39), cât și în cadrul cercetării judecătorești, potrivit căroră a indicat direct la inculpatul Shamiyev Amin ca fiind persoana care a ascuns în buzunar un obiect asemănător unui cuțit,

uitând-se direct la ea în ochi, după care a fugit de la locul unde s-a produs conflictul.

Instanța de apel nu s-a expus asupra temeiniciei și clarității învinuirii formulate de organul de urmărire penală în privința inculpatului Shamiyev Amin, *în raport cu încadrarea juridică efectuată și motivele sau criticile potrivit cărora acțiunile inculpatului trebuie să comporte o altă finalitate juridică.*

Prin urmare, instanța de apel urma să identifice prezența sau absența după caz, în speță a unei pluralități de infracțiuni.

Suplimentar, instanța de recurs ordinar atestă că instanța de apel deși preia în text aspectele doctrinare cu privire la elementele constitutive ale infracțiunilor imputate inculpatului Shamiyev Amin, de către organul de urmărire penală și respectiv recalificate de instanță în temeiul altor prevederi legale, lăsă fără apreciere aplicabilitatea aspectului teoretic nemijlocit speței examinate.

Implicit se notează că făcând referire la varietățile de realizare a laturii obiective a infracțiunilor nominalizate și indicând aspectele teoretice a realizării lor, *instanța de apel omite să analizeze prezența acestora nemijlocit în faptele penale pe care le impută inculpatului.*

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile Legii, deoarece a adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este întemeiat.

Deci, coroborând materialele cauzei penale la prevederile art. 24 Cod de procedură penală, se conchide necesitatea casării deciziei pe motivele și temeiul prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, or în lumina jurisprudenței CtEDO, s-a reiterat importanța soluționării unei cauze în fond, astfel ca instanța națională să se expună asupra vinovăției sau nevinovăției persoanei acuzate de comiterea unui delict, în vederea stabilirii adevărului obiectiv, restabilirii ordinii de drept, ocrotirii și asigurării drepturilor nu numai a acuzatului, dar și a victimelor infracțiunii (*hotărârea Maslova și Nalbandov versus Federația Rusă*) și, deși, instanțele nu sunt obligate să se expună asupra motivelor de respingere a fiecărui argument a unei părți (*hotărârea Ruiz Torija versus Spania*), acestea nu sunt scutite de obligația de a examina în modul corespunzător principalele motive invocate și de a le da un răspuns (*hotărârea Moreira Ferreira versus Portugalia*).

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apeluri și recursuri; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să țină cont și de personalitatea inculpatului, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Țurcanu Svetlana*.

Se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2021, în partea condamnării lui **Shamiyev Amin xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei instanței de apel se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea prin care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 iulie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena